Lietas Nr. C36075515
Lietas arhīva Nr. C-0755-15

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Talsos 2015.gada 13.oktobrī
Talsu rajona tiesa
tiesnese V.Pavlovska,
izskatīja rakstveida procesā maza apmēra prasību /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

**Aprakstošā daļa**
**k o n s t a t ē j a:**

/pers. A/ iesniedza prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/ 2015.gada 1.jūlijā dzimušā dēla /pers. C/ uzturam, minimālo uzturlīdzekļu apmērā.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37„Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi".

Prasībā norādīts, ka atbildētājs dēlam uzturlīdzekļus nemaksā, jo atrodas apcietinājumā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{21}$ un 250.$^{22}$ panta prasībām atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojumu veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas izskatīšanu tiesas sēdē un citas procesuālās tiesības, kā arī noteikts rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņš.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā norāda, ka atzīst prasību pilnā apmērā.

Puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un tiesa atzīst, ka lietu ir pamats izskatīt rakstveida procesā.

**Motīvu daļa**

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība ir pamatota un apmierināma.

2015.gada 1.jūlijā dzimis /pers. C/. Bērna tēvs ir /pers. B/ un māte ir /pers. A/(dzimšanas apliecības kopijas lietas 6.lapa).

Bērns dzīvo kopā ar māti, atrodas viņas aprūpē.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Šī panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. 2.1. punktā noteikts, ka katram bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un 2.2.punktā - katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2014.gada 2.decembra Grozījumiem Ministru kabineta noteikumos Nr.665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" noteikts, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 360 euro.

Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 25.oktobra spriedumā SKC-1391/2012 norādīts, ka lai noteiktu piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar pušu paskaidrojumiem, ir:

-jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses;

-jāizvērtē vecāku mantas stāvoklis un spēja šādu summu segt *(vecākiem bērni jāapgādā atbilstoši katra ienākumiem un mantas stāvoklim)*;

-bērna uzturam noteikto summu jāsadala proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim, ievērojot katra vecāka ieguldījumu bērna uzturēšanai.

-Ministru kabineta noteikumos noteiktās minimālā summa piedzenama tikai tad, ja personai, no kuras piedzenami uzturlīdzekļi, ir īpaši apstākļi, piemēram, darba nespēja, kad viņš objektīvi nevar sniegt līdzekļus vispār vai var tos sniegt nepietiekoša apmērā.

Konkrētajā lietā tiek pieprasīti valstī noteiktie minimālie uzturlīdzekļi un šāds uzturlīdzekļu apmērs ir jānodrošina katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa. Noteiktais uzturlīdzekļu apmērs ir valstī noteiktais minimums, tāpēc atzīstams, ka tas atbilst bērna reālajām vajadzībām.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi minimālo uzturlīdzekļu apmērā, kas šobrīd ir EUR 90 mēnesī.

Atbilstoši Civillikuma 177.panta ceturtajai daļai, bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu, un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Bērnu uzturēt ir ne tikai bērna mātes pienākums, bet arī, Civillikuma 179.panta pirmajā daļā noteiktais pienākums bērna tēvam.

Atbildētājs bērna aprūpi nenodrošina, jo no 2014.gada 10.decembra viņš atrodas apcietinājumā(ieraksts Sodu reģistrā).

Tomēr, naudas līdzekļu neesamība nevar ietekmēt tiesības bērnam saņemt uzturu no sava tēva, kā tas noteikts Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 25.oktobra spriedumā SKC-1391/2012. Uzturlīdzekļu garantijas fonds ir izveidots tieši tādam mērķim, lai bērni saņemtu līdzekļus uzturam, kad bērna vecāki to kaut kādu iemeslu nevar samaksāt.

Savukārt tiesām visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, uzmanība pirmām kārtām jāvelta tam, lai vislabāk nodrošinātu bērnu intereses *(jāveicina labvēlīgi apstākļi veselīgai un normālai fiziskai, intelektuālai, tikumiskai, garīgai un sociālai attīstībai brīvības, cieņas un materiālās nodrošinātības gaisotnē)*, ņemot vērā vecāku tiesības un pienākumus *(sk. 1959.gada 20.novembra Bērnu tiesību deklarācijas 2. un 6.principu, 1989.gada 20.novembra konvenciju „Par bērna tiesībām" 3.pantu un Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6.pantu)*.

Tiesa atzīst, ka bērnu interesēs ir piedzīt no bērna tēva uzturlīdzekļus minimālajā apmērā, jo šobrīd viņš bērna aprūpē nepiedalās.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi sākot no 2015.gada 20.augusta, kad prasība iesniegta tiesā, jo nav pierādījumu, ka par šo laiku uzturlīdzekļi maksāti labprātīgi.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos, proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Tāpēc, valsts nodevu ir pamats piedzīt no atbildētāja, kas aprēķināta atbilstoši Civilprocesa likuma 34.pantam EUR 162(15 procenti no prasības summas EUR 1080).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 40.panta pirmajā daļā noteikto, no atbildētāja par labu valstij ir pamats piedzīt ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,20(četri ierakstīti sūtījumi, viens sūtījums EUR 1,55).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta ceturto daļu, tiesa atbrīvo atbildētāju no tiesas izdevumu samaksas, jo viņš atrodas apcietinājumā, kur netiek nodrošināts ar darbu, turklāt viņam ir apgādājamā persona un naudas līdzekļu neesamības dēļ ilgstoši nemaksā uzturlīdzekļus, īpašumi viņam nepieder, tādējādi viņam nav materiālu iespēju samaksāt tiesas izdevumus.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 40., 42., 193., 250.$^{25}$ pantu, tiesa

**n o s p r i e d a :**

Apmierināt pilnā apjomā /pers. A/ prasību.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus 2015.gada 1.jūlijā dzimušā /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 90(deviņdesmit *euro*) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% (divdesmit piecu procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai, un no 7 gadu līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī, sākot no 2015.gada 20.augusta līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu noteikt nekavējošu.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. A/ kontā AS „SEB banka" Nr./numurs/.

Atbrīvot pilnā apjomā /pers. B/ no tiesas izdevumu samaksas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.$^{2}$pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese V.Pavlovska